

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget i Blekinge
Revisorerna

Revisionskrivelse

Till Nämnden för Blekingesjukhuset och Nämnden för psykiatri och habilitering

Syftet med föreliggande granskning har varit att granska i vilken utsträckning som landstinget och i detta fall Nämnden för Blekingesjukhuset och Nämnden för psykiatri och habilitering säkerställt en effektiv produktionsplanering.

Det finns en relativt välutvecklad kunskap och beprövad erfarenhet som visar att det finns ett ganska betydande värde av att tillämpa en produktionsplanering som utgår ifrån tanken att det ska kunna finnas en balans mellan behovet och den kapacitet enheten kan skapa. Både produktionsbehovet och kapaciteten är inom vissa gränser påverkbara. Små förändringar i denna balans kan få stor betydelse för eventuella köer och anses skapa en bättre arbetsmiljö i och med en bättre överblick av verksamheten. Fem enheter har granskats på operativ nivå.

Denna granskning visar att de granskade enheterna saknar flera av de moment som ingår i en välfungerande produktions- och kapacitetsplanering. Att kapaciteten ska planeras utifrån produktionsbehovet och inte utifrån resurserna är numera en självklarhet men utgör endast en del av flera i en modern produktionsplanering.

Flera av de enheter som granskats i denna rapport brottas med köer, väntetider och rekryteringsproblem vilket kan innebära att en balans mellan produktionsbehov inte kan uppnås under rådande förutsättningar men det bedöms ändå vara ett stort värde av att obalansen ska vara så liten som möjligt. I första hand handlar det om patientsäkerhet och uppdraget i hälso- och sjukvårdslagen att ge jämlik vård på lika villkor. I andra hand handlar det om välfungerande och hälsosamma arbetsplatser och god ekonomi. De granskade enheterna har systematiska planeringscykler och olika metoder för att hantera den komplexitet och oförutsägbarhet som verksamheten betingar men utifrån perspektivet som beskrivs ovan vad beträffar modern produktionsplanering har granskningen visat följande utvecklingsmöjligheter:

- ▶ Det kommande produktionsbehovet kan prognosticeras mer aktivt årsvis eller halvårsvis och utgöra ett underlag för planeringen av den befintliga kapaciteten. Vissa enheter gör detta, exempelvis medicinkliniken, men det är inte ett generellt sätt att planera verksamheten inom de olika verksamheterna. I de flesta fall bryts inte detta behov ner på vecka eller annan kort horisont för att därmed utgöra underlag för bemanning och schemaläggning.
- ▶ Det finns avsevärda möjligheter för flera enheter att göra en förutsättningslös kartläggning av vilken kapacitet som kan förväntas av respektive yrkesgrupp. Det finns olika sätt att göra sådana uppskattningar, exempelvis mätning av hur tiden fördelas mellan olika sysslor. I flera fall finns det inga produktionsmål för yrkesgrupper eller enheter och som är utformade utifrån dels produktionsplanens arbetsmiljön.
- ▶ Bemanning och schemaläggning görs i flera fall inte utifrån det totala produktionsbehovet. I de flesta fall blir vissa aktiviteter, ofta mottagningsverksamheten, en restpost efter att andra och högre prioriterade aktiviteter först bemannats.
- ▶ Ett av de viktigaste momenten i produktions- och kapacitetsplaneringen är frekvent uppföljning av produktionsutfallet i relation till produktionsplanen. Det kan fungera som en motor i utvecklingsarbetet. Den uppföljning som sker på de flesta ställen sker månadsvis och görs framför allt genom att man går igenom väntetidsläget. Det innebär att planeringen utgår från en förväntad kösituation och inte utifrån ett upprättat produktionsmål.

När det gäller tillvaratagandet av olika yrkesgruppers kompetens är bedömningen att landstinget centralt har genomfört ändamålsenliga aktiviteter för att utvärdera möjligheterna till att ompröva yrkesgruppernas arbetsuppgifter. Det finns emellertid behov av att följa upp hur och om verksamheterna använder resultatet av den genomförda kartläggningen. Det finns få restriktioner i hälso- och sjukvårdslagen om vad olika yrkesgrupper får och inte för göra och med tanke på hälso- och sjukvårdens rekryteringsläge och väntetidsproblematik bedöms denna fråga vara av stor vikt. Utifrån vad som framkommit i granskningen ges Nämnden för Blekingesjukhuset och Nämnden för psykiatri och habilitering följande rekommendationer:

LANDSTINGET BLEKINGE

- ▶ Följ upp verksamheternas arbete med att omfördela arbetsuppgifter för att bättre utnyttja befintlig kompetens, bland annat utifrån den genomförda kartläggningen. Den omvårdnadsdokumentation som kan växlas till undersköterskor bör speciellt vara föremål för uppmärksamhet och följas av nämnden.
- ▶ Säkerställ att projektet Vårdnära service resulterar i ett utnyttjande av de möjligheter som tidigare konstaterats och som nyligen visats i personaldirektörens kartläggning.
- ▶ Ta initiativ till en förbättring av produktionsplaneringsmetoderna inom hälso- och sjukvården och utred vilket stöd de operativa verksamheterna behöver för att utveckla produktions- och kapacitetsplaneringen.
- ▶ Utveckla nämndernas uppföljning från att inte enbart följa väntetider enligt 60-dagarsgränsen och för nybesök och behandling till en uppföljning som visar om hur produktionsbehovet matchas av rätt kapacitet. Om nämndernas uppföljning omorienteras mot produktionsplanering istället för andel som klarar väntetidsmålet kan det skapa en god drivkraft för verksamheterna att etablera en modern produktions- och kapacitetsplanering.

Svar önskas senast 2017-02-01

Karlskrona 2016-09-26

Jeppe Johnsson
Ordförande